

POLSKIE BADANIA GEOBOTANICZNE
POZA GRANICAMI KRAJU
Materiały 36 Seminarium Geobotanicznego,
Warszawa, 15–16.03.1991
Redakcja: J. B. Falirski & Z. Mirek

POLISH GEOBOTANICAL INVESTIGATIONS
ABROAD
Materials of the 36th Geobotanical Seminar,
Warsaw, 15–16 March 1991
Edited by: J. B. Falirski & Z. Mirek

BADANIA PALINOLOGICZNE DWÓCH PROFILI INTERSTADIALNYCH Z OBSZARU ŚRODKOWEJ SZWECJI

Pollen-analytical study of the two interstadial profiles from Central Sweden

Wojciech GRANOSZEWSKI

Summary. The Early Vistulian interstadial complex in central and northern Sweden known as the Jämtland Interstadial most probably includes two interstadials: Brörup and Odderade. In studied material, according to the geologist theory, the Odderade Interstadial should be more expected. To check this hypothesis, pollen-analytical study of the two profiles from the central Sweden were carried out. Two diagrams were obtained which represent „cold pollen flora” and include several characteristic taxa e.g. *Saxifraga oppositifolia* type, *S. hirculus* type, *Koenigia islandica*, *Oxyria* type, *Armeria*, *Bruckenthalia*, *Ephedra distachya* type, and very high percentages of *Artemisia* and *Gramineae*.

Key words: Vistulian, Jämtland Interstadial, Brörup, Odderade, pollen analysis, central Sweden

Mgr Wojciech Granoszewski, Zakład Paleobotaniki, Instytut Botaniki im. W. Szafera, Polska Akademia Nauk, ul. Lubicz 46, 31-512 Kraków

Wczesny Vistulian na obszarze środkowej i północnej Szwecji początkowo był traktowany jako kompleks interstadialny zwany Interstadiałem Jämtland i był korelowany z Interstadiałem Brörup w Danii i Interstadiałem Peräpohjola w Finlandii. Obecnie uważa się, że kompleks ten zawiera co najmniej dwa interstadiały: Brörup i Odderade.

W czasie pobytu na stypendium w Uniwersytecie w Sztokholmie (Department of Quaternary Research) autor komunikatu opracował metodą analizy pyłkowej dwa profile ze stanowisk: Dörsvenen i Brovalltjärnen w Jämtlandii (środkowa Szwecja). Leżą one na wysokości ponad 880 m n.p.m. i są oddalone od siebie około 8 kilometrów. Zadaniem autora jest próba rekonstrukcji sukcesji typów roślinności oraz ustalenie na podstawie badań palinologicznych, który z wyżej wymienionych interstadiałów reprezentują badane osady. Uzyskany obraz palinologiczny w obydwu profilach ilustruje przemiany roślinności od lasów brzozowych do zbiorowiska tundry arktycznej (udział pyłku roślin zielnych sięga do 80%). Obydwie flory zawierają szereg taksonów charakterystycznych dla tere-

nów otwartych np.: *Saxifraga oppositifolia* type, *S. Hirculus* type, *Koenigia islandica*, *Oxyria* type, *Armeria*, *Bruckenthalia*, *Ephedra distachya* type, oraz bardzo wysokie udziały pyłku *Artemisia* i *Gramineae*. Dane te wskazują, że akumulacja młodszej części badanych osadów odbywała się w zimnym klimacie w warunkach peryglaikalnych, a wspomniane wysokie udziały pyłku *Artemisia* i *Gramineae*, na znaczny kontynentalizm klimatu. Analizę okrzemkową tych materiałów wykonała A.-M. Robertsson. Wyniki badań mikropaleontologicznych zostaną opublikowane we wspólnej pracy (R. Lagärback, A.-M. Robertsson, W. Granoszewski).

W opracowaniu są także roślinne szczątki makroskopowe (M. Aronsson - Department of Quaternary Research, University of Stockholm) i szczątki owadów (G. Lemdahl - Department of Quaternary Geology, University of Lund).

Badania prowadzono pod kierunkiem A.-M. Robertsson (Department of Quaternary Research, University of Stockholm) i R. Lagärbacka (Geological Survey of Sweden, Uppsala) w ramach stypendium ufundowanego przez Craafordska Stiftelsen.